

[Bertel Dahlgaard.]

opvejer prisstigningen på det, de skal købe. Det har Danmark ikke. Vi får hele byrden ved råstofprisernes stigning, hvad der i realiteten er ensbetydende med, at Danmark gennem de stigende råstofpriser tvinges til i betydende omfang at bidrage til andre landes rustninger.

Det er denne Danmarks særstilling, man må gøre sig klar, hvis man vil vurdere Danmarks økonomiske stilling ædrueligt. Det er noget, der intet har at gøre med, om man er tilhænger eller modstander af Atlantpagten; det er noget rent faktisk. Danmark er ført ind i den situation, at landet skal bære de særlige byrder, som den internationale prisudvikling har lagt på os, og samtidig bære byrderne ved den hektiske oprustning. Det er en situation, der drager visse konsekvenser efter sig, som ingen kan unddrage sig.

Jeg sporede i dag i den socialdemokratiske ordførers tale en antydning af, at rækkevidden af, hvad vi her står overfor, begynder at dæmre for hans parti; i så tilfælde vil det være meget lykkeligt for den kommende økonomiske politik her i landet.

Der frembyder sig her 3 muligheder: enten må der ydes Danmark øget støtte udefra, eller der må gennemføres en væsentlig nedsættelse af tempoet i oprustningen, eller der må ske en væsentlig nedsættelse af befolkningens levestandard, gennemtvunget ad den ene eller den anden vej.

Her hjælper det ikke med patetiske erklæringer om, at man vil værne den sociale lovgivning, og man er småkårsfolks sande ven. Ad mangfoldige veje vil volden, vi har rejst til værn for de brede befolkningslag, blive gennembrudt, gennem færre materialer til boligbyggeriet, større kapitalknaphed med højere rente, begyndende arbejdsløshed indenfor forskellige brancher o. s. v. Det er ikke noget, man kan tale sig fra, men det er en automatisk følge af, at man har stillet sig en større opgave, end man med den nuværende produktion og det nuværende forbrug kan løse.

Derfor påhviler det den høje regering at gøre Danmarks allierede klart, at Danmarks særlige stilling kræver særlig hensyntagen både med hensyn til støtte udefra og med hensyn til tempoet i oprustningen.

I det nationalbudget, finansministeren

forelagde os i foråret, udtalte han, at der skulle være mulighed for, at Danmark kunne få visse ydelser udefra til afhjælpning af virkningerne af bytteforholdets forringelse. Jeg vil gerne spørge den højtærede minister, om der nu er udsigt til, at denne mulighed vil blive til virkelighed.

Jeg vil endvidere gerne bede finansministeren oplyse overfor tinget, om de meddelelser, der har været fremme, taler sandt: at Amerika har til hensigt at kræve som betingelse for tildeling af en vis Marshallhjælp, at de ved denne hjælp fremkomne kronebeløb anvendes til krigsmateriel. Det ville ikke blot af økonomiske grunde være meget beklageligt med en sådan sammenblanding, men jeg vil tro, at finansministeren vil være enig med mig i, at det også af hensyn til forholdet mellem Atlantpagtens deltagere er meget vigtigt, at der bevares det skarpest mulige skel mellem Atlantpagtens militære sikkerhedssystem og de økonomiske, sociale og kulturelle samarbejdsproblemer, der bør bibeholdes under de andre internationale institutioner, hvortil de oprindelig er henlagt.

Jeg skal endelig til de betragtninger, jeg her har fremført, føje, at der selvfølgelig endnu er en mulighed for en bedring af Danmarks økonomiske situation. Denne mulighed hedder øjeblikkelig forøgelse af produktion og eksport, men det er en mulighed, der kræver længere tid, end der er givet os til at rette forholdene op. Jeg ved jo godt, at den højtærede udenrigsminister har tiltrådt udsendelsen af proklamationen fra udenrigsministrenes møde i Paris om, at Vesteuropas lande i de kommende 5 år vil forøge deres samlede produktion med 25 pct. Udenrigsministeren burde i stedet have orienteret sine kolleger om, at proklamationen af disse 25 pct.s produktionsstigning på 5 år for Danmarks vedkommende ville betyde en vildledning af den danske befolkning.

Danmark vil under en normal udvikling have store muligheder for at forøge sin produktion. Rationalisering, forenkling, nye arbejdsmetoder, formindskelse af materiale-spild o. s. v. er altsammen udtryk for nye produktionsmuligheder, og det er meget glædeligt, at dansk industri og håndværk nu er modtagelig for råd og vejledning udefra, således som det giver sig udtryk i samarbejdet med amerikanske eksperter. Det kan